

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kül-
 dendők.

—
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kül-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Aratás után.

Magyarország agrikultur állam, mint ilyennek kincses bányája, fő jövedelmi forrása a gabonatermelés. S mindaddig, míg az ország természettől kijelölt hivatásának, a földmívelésnek meg tud felelni úgy, hogy az valóban a nemzetilet fenntartásához megkivántató fő-fő jövedelemforrásként szerepelhet: addig hatalmi s vagyoni állása a többi nemzetek közt biztosítva van, nemcsak, hanem előhaladása, ereje, a nép helyhezköttősége, boldogulása is ettől tétetik függővé.

Ugyde a földmívelés, — mondjuk gabonatermelés, az összes foglalkozási ágak közt egyike azoknak, amely a legtöbb esélynek van kitéve s így sokszor a kellő befektetés, a legokoszerűbb eljárás mellett is az ember fáradsága nem éri el a reménylett eredményt, melynek természetes és bizony sajnos folyamánya szokott lenni a közgazdasági válság, kereskedelem, ipar pangása s a nép elszegényedése. — Nyárszakán nem lehet tehát jelentősebb téma az elmélkedésre, mint éppen az „aratás” témája; elmélkedni arról a nagy gazdasági eseményről, melynek jó vagy bal kimenetelétől függ

a magyar embernek sorsa egész esztendőre. Nemcsak azoknak, akiknek földjén ringott az aranykalász, hanem azoknak sorsa is, akiknek nem jutott az édes anyaföldből más, csak annak megmunkálása. A napszámos részt kap munkájáért, a jó termésből jobbat és többet, a rossz termésből kevesebbet s rosszabbat. Ha jól bevág az aratás: dús kamatot húz a földbirtokos, méltányos bérben részesül a munkásember. Ha rosszul üt ki az év: a birtokos válságos helyzetbe jut, ráfizet földjére, esetleg adósságba keveredik, melyből aztán csak egy szó, a d o b s z ó gabajítja ki — a hitelező javára. A munkásember pedig a nyomor tömkelegébe sodortatik, melynek tekervényes s nagyon rögös utjain a koldusbot egyedüli hű kísérője, de onnan kiszabadulni nem tud.

Ez év kedvezőtlen időjárása majdnem szomorúan igazolta az előbb mondottakat. A baj veszedelmét már az enyhe tél hordta magában. Enyhe tél után, zimankós tavasz jött, mely csaknem elfagyasztotta a földnépének összes reménységét; még egy-két fok hősülyedés s akkor a csapás ólom súlyával szakadt volna reánk. Az időjárásbeli abnormitások június hó elejéig folyton tartottak, már-már azt kellett hinnünk, hogy

végleg le kell mondanunk az aratás reményéről. Remegés fogta el az embereket; lehorgasztott fővel, bánatos szívvel szemlélték napnap után a vetések fejletlenségét. A panasz, a sopánkodás, a resignáció azonban nem használt semmit. Tovább süvöltött a hideg szárazító szél a határokon, őszi, hideg eső hulldogált. Esett, mikor verőfényes időre lett volna szükség; sütött, mikor meleg zápor után szomjazott a növényzet. — Végre mégis megkönnyült az Ég. Meleg-záporok itatták át meg át tikadt s elcsenevészett mezőinket, melynek hatása alatt felujult minden; szárba szökken — mintegy varázsütésre — a gabona s teljes kalászt eresztett mely immár duzzadt, piros szemekkel megtelve hever csomókban, asztalokban a gazdának s a munkásembernek öröme. — Az aratás be van fejezve, hordanak egyre, sőt több helyen már a cséplést is megkezdték; rövid napok múlva megtudjuk a termés eredményét is, mely remélhetőleg ki fogja elégíteni a gazdát, a munkást egyaránt. De vajon a buzaárak kifogják-e elégíteni az eladó közönséget? Ez egy igen nagy kérdés, ettől függ az, hogy a nép képes lesz-e keresményéből a mindennapi kenyeret előállítani, meg kiad-

TÁRCSA.

Különbéle passiók.

Dé gustibus non est disputandum — ha tehát a krónikus azt beszéli, hogy Venczel cseh királynak nem volt nagyobb öröme, mintha térdig érő hóban járkálhatott, nem tehetünk egyebet, minthogy őszinte sajnálatunknak adunk kifejezést, hogy ő felsége az évnek csak kisebb részén üzhette eme kedvtelését.

Önzéssel teljes szenvedélyt, s a mellett nagyon veszedelmeset képez a hamis pénz gyártás; de veszt veszedelmességéből, ha koronás fő üzi, mint IX. Károly francia király, mert „szerencse, hogy a király megkegyelmezhet saját magának,” szokta volt L. bibornok mondani.

XIII. Lajos király is nagyon értett a pénzveréshez, a mellett üzte a kötéltverést, fametszést, néha megborotválta egész környezetét, megtanulta a cukrászatot s végre a peesonye spēkelésben nyert oktatást. Ha a király az őz vagy borju czombjával volt elfoglalva, minisztereinek sokszor óraszámra kellett antichambrirozni, „mert ő felségének nem volt ideje.”

Hortensius római ügyvéd elég gazdag volt ama szenvedélyének eleget tehetni, hogy nyárláit borral öntözte. Hogy miként akadt rá a fák e szeretetteljes ápolására, arról hallgat a krónika, azt azonban följegyezte számunkra, hogy a doktor urnak óriási emlékező tehetsége volt.

Szerényebb volt azon gentleman szenvedélye, ki egész életét a bor némes művészetének szentelte. Egyik londoni külvárosban egyszer a szin-

háiban oly darabot adtak, melyben többi közt egy vadász és egy medve is szerepelt. A vadász találkozott a medvével. Ez hátsó lábaira állt s egyenesen a vadásznak tartott. Elkezdtek egymást boxolni. Pár pernyi küzdelem után a vadász a medvét a földre boxolta, s azután ráülvén, egy bravour áriát énekeltek el. Fialat emberünk nem törhette, hogy mindig a medve legyen a legyőzött; fölment a színpalak mögé, megvesztegette a rendezőt, hogy ő öltesse magára a medvebőrt, s ő állhasson szembe a vadással. A rendező meghagyta magát vesztegettetni. Midőn a vadással való jelenet következett, a medvebőrbe bujt fiatal — rendkívül gyakorlott boxoló lévén — nem sokára földre teperte a vadászt. Azután ráült s a közönség falrepszító kacajja s viharos tapsai közt, a medve énekelte a bravour áriát.

A középkorban élt egy lovag, ki tizenegyszer vivott halálos bárbajt azért, hogy melyik nagyobb költő, Dante-e vagy Ariosto. Halálos ágyán azután bevallotta, hogy egyiket sem olvasta.

De hogy visszatérjünk a boxoláshoz, Haymann festő és barátja Oramby marquis, szintén szenvedélyes boxoló volt. A marquis fölkereste egyszer barátját, hogy fesse le arczképét. Hayman tréfásan jegyzé meg, hogy boxoljanak előbb egy küssé, Gramby nevetve fogadta el az ajánlatot, de később annyira belemelegedtek a dologba, hogy a festő nevének ugyan sok fáradságába került a küzdőket szét választani. Az urak rendezték derangirt öltözetüket, Haymann előkereste szétszórt festőszereit s szután kezdődött az ülés.

Egy angol alávaló sportnak hódolt. Ezt az angolt a montani csata után többször látták Garibaldi seregében. Ez a ficzkó rendkívül messzehordó fegyverével egy golyó mentes helyre vonta

meg magát s innen kényelmesen pufogatott le mindenkit, ki fegyvere elé került. Egy naplóban aztán hűségesen feljegyezte minden gyilkosságát.

Méltó helyet foglal el mellette egy XV. Lajos korbéli nemes, ki egy kivégzésről sem hiányozhatott. Mikor a hírhedt Damient XV. Lajos ellen elkövetett gyilkosság kísérlete miatt (1757. január 5-én.) márczius 28-án a Grève téren kivégezték — négy lóval darabokra szaggatták — nemesünk későn érkezett. A hóhér észrevette őt s e szavakkal kérte a közönséget, hogy nyissanak neki utat: „Hagyják az urat előre jönni, ő műkedvelő.”

A tűz, a parázs nem éget oly melegen, mint IV. Lotharingi Károly (1624—1670.) titkos szerelme. Szerelemre gyuladt a brüsseli polgálmester gyönyörű leánya iránt, s miután minden közeledési kísérlete meghiusult, egy bál alkalmával azt a kegyet kérte a szigorú mamától, hogy csak addig beszélhessen leányával, míg kezében egy izzó szénparaszt el bír tartani. A herceg kérelme teljesített. IV. Károly egy izzó paraszt vett kezébe a leánnyal együtt félrevonult s egy órai beszélgetés után visszatért a társaságba — nyitott tenyerén hozta a ki aludt paraszt. Hanem keze egészen ki volt égetve.

A tulpomania oly tévedés volt, mely fölött most fejünket csóvaljuk, egykor pedig százakat juttatott koldusbotra. Hogy mily nagy lehetett akkor a tulipánláz, kitünik abból is, hogy a nagy virág ültető, Van der Dalon roppant árért vett meg egy kertet azért, mert oly fajta tulipán volt benne, milyent egyedül csak ő akart bírni. Megvette a kertet, kitepte belőle a tulipánt, s azután 20000 forint vesztéssel ismét eladta.

A művészek kis világa számos példáját megújítja a különféle szenvedélyeknek, szeszélyeknek,

sat fedezni úgy, hogy abból jusson is maradjon is. És hogy a gazda megkapja-e birtokának s a befektetéseknek a kamatját? Mind olyan kérdések, melyekre a jövő hetek és hónapok adhatják meg a feleletet. — Legyen a felelet bárminő, tekintettel ez évben uralgó kedvezőtlen időjárásra, már idáig is — kiváltképen Abony és vidéke — teljesen meglehet elégedve a termés eredményével akár mennyiségileg, akár minőségileg vesszük azt kritika alá. Sőt hálás szívvel tartozunk fogadni a Gondviselésnek azt a különös kegyelmét, melylyel határunktól távol tartotta a nagyobb elemi csapásokat. Amit a föld hozott, azt az árvíz le nem aratta, jég ki nem csépelte; megmaradt mind egy szál, garmadába gyűl mind egy szemig.

Hála Istennek!

Veverán István.

Beiratások előtt.

Ide s tova elmúlik a vakáció, megnyílnak az iskolák kapui a mindenfelől beözönlő diáksereg befogadására. Élénk élet hangos zaja fog hangzani nemsokára a szentelt berkek körül s elnémul a pajzán zivaj, visszatér a csendes nyugalom a szülői ház békés otthonába az apa nagy öröme, az édes anya nagy szomorúságára.

Óh, az az édes áldott, anyai szív, mennyi gyötremnek, mennyi titokban hullatott keserű könnynek is lesz ismét kitéve: hogy elfog ismét szakadni az ő szerető szívéből, az ő édes, jó Pistikája, vagy Jánoskája!

Hát még hogy fél, hogy aggódik hónapokkal előbb az a mama, a kinek ártatlan, kis pubikája most kerül el először a szülői házból, kerüli ki a kis mama gondos, éber szemeit; kerül először a városi élet nagy forgatagába; először lesz bizva idegenek gondjára — óh, hogy ezeknek még a gondolatára is mint érzi szívét összefacsarodni. S fájó gyöttrődésének vége ismét a megszokott sóhaj: miért is nincs a mi városunkban is iskola, hogy a szülői háztól való elszakadás nélkül véghezvethetné tanulmányait?!

Mennyi igazság rejlik ez egyszerű, szív sugallott szavakban?! mennyi gyötremnek, meny-

nyi későbbi bánatnak volna megakadályozója, ha úgy lehetne, mint az anyai szív kívánja?

Mert tudja, sejti ám azt a sejtéjmes anyai szív, hogy a gyermek lelke — bár milyen jó is legyen az — hajlandósággal bír mindig a csikó természetére: míg a szülői szeretet és szemkötőféken van, addig nyugodt, de mihelyt a kötőféket nem érzi, szalad, ugrándozik, kalandozik; hopp! ide, hopp! oda és egyszer csak azt vesszük észre — későn! hopp, hopp! a gödörben van.

Lehetne-e ezt másképp is várni egy 10 éves, gyenge gyermeki lélektől? Mikor beviszik a városba, nem ismer ott senkit, a mama távozásával érzi szívében azt az óriási űrt, mit szereteteinek távolléte kelt benne s örömmel ragadja meg az első kínálkozó alkalmat, hogy ezt az űrt pótolja barátkozással. Nem válogat, bárki legyen is az, csak jó szívvel, vagy csak annak szinlelésével is közeledjék hozzá, egész szívét neki adja s hajlkony lelkülete követi őt mindenben: a hanyagságban, rosszban, a sülyedésben, tán még a bűnben is, mert nincs senki, a ki ebben visszatartaná, a ki felvilágosítaná, a ki megmentené s a mikor már a szülők észreveszik, késő minde, hiába való már a köny és sóhaj . . .

Igy voltak, ennek a veszélynek voltak kitéve mindezek az abonyi szülők is. Ha iskoláztatni akarták gyermekeiket, kénytelenek voltak azt ily módon végezni. S hány szegény gyermek tehetsége maradt parlagon a szülők szegénysége miatt?!

Hála Istennek, ma már nem így van, a mi városunk falai között is van már szentelt berkek, nyert a tudomány hajlkéket. Ennek fontosságát, az elmondottak után azt hiszem nem kell már fejtegetni. Mellette szól gyermekünk lelkének, lelke tiszta zománczának megőrzése, mert itt szemünk előtt látjuk fejlődni; megmentjük önmagunkat az aggodalmaktól, melynek minden más szülő ki van téve, ki nem oly szerencsés, hogy gyermekét saját városában taníttathatja. De mellette szól az anyagi dolog is. Óriási pénz megtakarítás is ez, a mit csak az a szülő tud, a ki már kénytelen volt gyermekét vidéken taníttatni.

Ragadjuk meg tehát ez alkalmat gyermekeink iskoláztatására, gyermekeink lelkének művelésére. S ebben ne legyünk sovíniszták! A legtöbb szülőnek meg van az az arisztokratikus gögje, hogy ha már gyermekét taníttatja, alább mint a gymnázium meg sem akar állani, még akkor sem, ha gyermekét ugyanaz a sors éri, mint az előbb elmondott volt. Pedig hiu gögje is nem más, mint légbuborék, mint nem tudás. Mert tudnia kellene, hogy a polgári iskola IV. oszt. ép annyi, mint a gymnázium IV. osztálya: ugyanannyi értékű, ugyanazokra jogosít, ugyanannyi, sőt a IV. osztályban több műveltséget nyújtó, mint a gymnázium IV. osztálya. Még ha tudományos pályára

készülne is, akkor sincs semmi hátránya, mert a polg. iskola IV. osztályának elvégzése után minden nehézség nélkül átmehet a gymnázium V-ik osztályába. S ha már most ezek a szülők megmondolnák azt, hogy a gyermekre éppen ezek az évek a legveszélyesebbek, ha távol vannak a szülői háztól; ha megmondolnák, hogy mennyit takaríthatnak meg ez által, úgy hiu gögjükön bizonyosan és szívesen lemondanának.

De ragadják meg az alkalmat azok a szülők is, a kik gyermekeiket máskülönben nem taníttathatják: a földművesek s az iparosok. Nagyon hazug mondása az a szülőknek: apám sem tanult mégis megélt! Más idők voltak azok, nem éltünk akkor még a gőz és villanyosság korszakában! Hisz csak nézzünk szét a mai világban, azt látjuk, hogy iskolázottság, műveltség nélkül manapság semmi féle pálya sem áll nyitva az ember előtt; óriási a kereslet s kevés a használat, vagy más szóval: sok az eszkimó, kevés a foka.

Erkölesi kötelessége minden szülőnek gondoskodni a gyermeke jövőjéről, mikor az pláne! alig kerül valamilyenbe; mikor az állam gondoskodása által a jó tanuló gyermekek ingyen tankönyv, tandíjmentesség sőt ösztöndíjak által is ösztönözhetnek a tanulási kedvre.

Gondolja meg a földműves szülő, ha gyermeke földműves is maradna, mennyivel több világnézet, ismerete lenne ez esetben gyermekének, mintha 10-től 14 éves koráig az utcákon rendetlenkednék tanulás helyett? Mennyivel jobban ellent tudna állni az idők zivatarainak; mennyivel jobban tudna élni jogaival; mennyivel jobban tudna vezetni gazdaságát s mennyivel jobban ellent tudna állni minden bacsapatási kísérletnek?!

Az iparos szülő önmagáról tudhatja, hogy manapság csak az az iparos boldogulhat, kinek szakképzettsége van s ennek alapját pedig csakis a polg. iskola IV. oszt. nak elvégzésében nyerheti meg.

Mindezeket meg kell gondolni az iskola megnyitása előtt s a ki jó, gyermekét szerető, gyermeke jövőjét biztosítani akaró szülő, annak gyermekét polg. iskolánkban látni fogjuk. Látni fogjuk azok gyermekeit is, a kik hazafiaknak tartják magukat, mert ez nemzeti kötelesség is!

Mi ott fogunk állni tárt karokkal, anyagi és szellemi segítséggel.

Mindenben, mindenkinek felvilágosítással szívesen szolgál Abony, 1902. jul. 25.

Dudás József
igazgató.

Közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete e hó 21-én közgyűlést tartott.

Zárjuk sorainkat I. Napóleonnal, ki nagy vadásznak akart látszani az ur előtt, kinek azonban első e nembeli kísérlete nagyon siralmasan ütött ki. Az élces és csalárd Tallayrand egyszer azt beszélte neki, hogy mily pompás fekvése van az ő vidéki birtokának a boulognai erdő közelében, mennyi ott a vad, holott alig lehetett egy házi nyulacska akadni. Napóleon akkor még első consul, kilátásba helyezte, hogy hamarosan meglátogatja a birtokot. Tallayrand, hogy hazugságba ne maradjon, egy fekete disznót bocsátatott szabadon az erdőben. Az első consul elhelyezkedett hadsegédével együtt s megkezdődött a hajtás. A szerencsétlen disznó nemsokára cső elé került. „Látom már a vadat,” kiáltott örömeben Napóleon s az állathoz rohant, mely persze nem védte magát. A disznót persze lelőtte, s a nagyhadvezér ettől fogva nagyon büszke volt arra, hogy egy vadkant ejtett el. Mikor azonban értesült arról, hogy bolondnak tartották, nagyon megharagudott s Tallayranddal kicsi hiba, hogy nem szakított. Egy más alkalommal Napóleon igazi szarvasra vadászott Fontainebleau vidékén. Miután a szarvas több óra hosszat nyargalt ide-oda, anélkül, hogy lövésre került volna, Napóleon távozott s a sokat zaklatott állatnak egy vadász adta meg a kegyelem lövést. E pillanatban visszaérkezett a császár a halálosan sebesült szarvaszt föltámogatták, s a császár messziről rálőtt, azonban a farka legjobb kutyáját találta. Mikor a vadászmester jelentette: „Sire a szarvaszt eltalálta,” a császár öntelten felelé: „Azt nem szükséges nekem jeenteni először.”

tulajdonságoknak. Moriani „Edgár” utólrhetlen személyesítője „Lúciá”-ban sohasem énekelt elragadóbban, olvadékonyabban mint mikor tele volt az orra tubákkal. Heine fetter pedig, az ünnepelel énekesnő egy hangot sem tudott volna hallatni, ha testén ing volt. Taldoninak gyakran bele kellett nézni a liqueőrös üvegbe, ha azt akarta, hogy megfelelhessen a művészet iránt táplált nagy igényeknek, míg Zerz Anna, a sváb leány sohasem lépett ki a kulisszák mögül, míg áhitatosan három keresztet nem vetett. Scholcz Venczel és Nestroy játéka akkor volt a legszebb, ha pár perczel előbb a kártyasztalnál ültek; Hasenhutnak, egy másik híres komikusnak, előbb kanári madara énekét kellett hallania, ha azt akarta, hogy élcei és tréfaí gyujtsanak.

Swift Jonathán a nagy angol humorista, előszeretettel tartózkodott a fuvarosok koreszmájában. — Pope költő, ki kis igénytelen termetű volt, minden mondása végére hozzá szerette tenni: Isten javítsa meg! Mikor egyszer egy bérkocsiból kilépve, dühösen mormolta el mondókáját, a kocsis megjegyzé: „Akkor az Istennek kevesebb fáradságába kerülne egy egészen új embert alkotni, mint önt megjavítani.”

A szellemes Bichardsonnak annyira vérévé vált a vitatkozás, hogy ezt Seridan, az ismeretes államférfi és költő egyszer hasznára fordította. Az utóbbi ugyanis egy alkalommal bérkocsin menván, azt a kellemetlen felfedezést tette, hogy tárczáját otthon felejtette. Az éppen előtte elhaladó Bichardson jó gondolatot támasztott agyában. Meghívta magához kocsijába. Alig hogy ez helyet foglalt, elkezdődött a vitatkozás. Seridan addig nyújtotta a beszédet, míg czélhoz nem ért, azután kiszállt a kocsiból. Bichardson annyira beletalálta

magát a disputába, hogy alig vette észre barátja távozását. A kocsi díjt neki kellett megfizetni, mint a ki utoljára maradt a kocsiban.

Ismeretes Schiller azon szokása, hogy íróasztalán mindég kellett lenni pár rothadt almának, melynek szaga — az ő állítása szerint — nagyon csillapítólag hatott idegeire. A híres Haller ájulásba esett, ha sajtot szagolt. Voltaire az ánisz szagától rosszul lett, míg III. Henrik francia király elbódult a tökehal, vagy a foghagyma illatától, míg IV. Henrik a parfüm-ot nagyon szerette. Ez utóbbi a krónikás feljegyzése szerint egy kis kutyát viselt egy kosárban nyakán.

Nagy Frigyes porosz király előszeretete az agarak iránt általánosan ismeretes. A Schiller „Fiesco”-jából ismeretes Andrea Diria doge (meghalt 1560-ban) „Polda” nevű kutyájának két szolgát tartott, kik a kutyát ezüstedényekből etették. Newton fenséges lelke egész erejével szerette „Gyéánt” nevű kutyáját, míg a görög Parménio úgy szerette a disznókat, hogy sokszor versenyt rőfögött velük.

De szóljunk már egy magyar emberről is. A temesmegyei Fön helységben élt a Mocsonyi család egyik tagja, ki az ő falujában mindenáron postahivatalt akart. Mivel azonban a falu nagyon kicsiny volt arra nevezve, hogy külön postahivatalt tartottak volna számára. Mocsonyi magára vállalt minden költséget. Neje elvégezte az előirt tanfolyamot s expeditóri vizsgát tett. Mikor Mocsonyi 1880-ban meghalt, a hivatalt neje vette át, s az elegáns nő, ki hivatalt igazi szenvedélylyel végezte, mintaképe lehetett volna sok férfinak. A postahivatal belsőberendezése machagoni fából volt, az írószerek csupa ezüsthől úgy, hogy e postahivatal legszebb volt egész monarchiában.

Elnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelítésére Lukács Gyula és Komáromy József gyűlési tagokat fölkérte.

Papp jegyző, mint előadó előterjesztette a város kaszáló földjének bérbeadásáról fölvett árverési jegyzőkönyvet s a megkötött szerződést, mely szerint a föld Egedi Mihálynak 5348 kor. 31 fillér évi bérért bérbeadatott. Tudomásul vétetett. A mult ciklusban 5335 kor. 16 fillér évi bérösszegért volt bérbe adva, a többlet tehát 13 kor. 15 fillér.

Papp előadó jegyző előterjesztette a tanács által már letárgyalt s elfogadásra ajánlt, a rendőrség szervezéséről alkotott szabályrendeletet, mely elfogadtatott Temesközy gyűlési tag javaslatára ama módosítással, hogy a rendőr közegek fegyverzetében revolver helyett szuronyos puska is lesz.

Papp jegyző előterjeszti Báró Harkányi Frigyes és a város között létrejött, egy izben már letárgyalt és elfogadott villanyvilágítás berendezésére vonatkozó szerződést, mely Komáromy gyűlési tag kívánatára újból felolvastatott, elfogadtatott.

Máthé főjegyző referált aztán az új városháza építése ügyében. Előterjesztette, hogy ugy a felsőbb hatóság, a törvényhatóság határozott utasítására, mint a közszükséglet kívánatára az új városháza építésével már foglalkozni kell, ez elől kitérni tovább nem lehet; kéri a közgyűlést, hogy bizza meg az előjáróságot, hogy egy csupán városháza helyiség építtetésére tervet és költség előirányzatot készítsen.

Élénk vita indult meg a tárgy fölött, mi közben egyes előjárók a Richter fundus eladását, a mostani városháza helyén leendő építést hangoztatták, mit azonban a közgyűlés óriás többsége hatalmasan lezúgott, s egyhangúlag határozatba ment, hogy az előjáróság utasíttatik, miszerint a Richter féle telekre egy tisztán városház épületére, alul boltokkal, — épület és költségtervet készítsen s azokat rövid idő alatt a közgyűlés elé terjessze, melynek elbírálása után a kölcsön megszerzéséről lesz gondoskodás.

Felzúllalt még Hay Károly az irodai helyiségek redukálása és Somogyi István a Richter féle fundusból, a piactérnek maradó résznek az uradalom által leendő megváltása tárgyában. Ez utóbbi felzúllalás ismét egykis vitát idézett elő, melynek során kisült, hogy nem hogy az uradalom kívánná megváltani a fundus részt, hanem már egy éve ajánlatot tett a városnak, a piacz és vásárhelypénz szedés jogának megváltására, (Erre még rátérünk.) a vásártéri földdel együtt, mely ajánlat ott fekszik a bíró vasládájában.

Máthé főjegyző bemutatta a képviselő testület róm. kath. tagjaiból alakult közgyűlésben fölvett s a püspök által is jóváhagyott párbér megváltásra vonatkozó jegyzőkönyvet, valamint a megváltás összegének, 8000 koronának kivetése tárgyában felvett jegyzőkönyvet, melyek szerint a párbér beszédését a képviselőtestület garantálja.

Egyhangúlag tudomásul vétetett.

Ft. Lévay Mihály apát emelkedett aztán szólasra, kijelentvén, hogy ezen egyhangúlag történt elfogadással a képviselő testület szép példáját nyújtotta a felekezeti egyetértésnek, a mit megköszön s igéri, hogy a város társadalmi életében, annak felvirágoztatására hathatósan fog közreműködni, a felekezeti békekesség fentartására apostoli működést fejt ki.

Élénk éljenzés kísérte e szép emelkedett hangú felszólalást.

Szó volt rólla, hogy a papi járandóságot a község vesse ki is, egy szóval a község saját közegeivel kezeltesse a kivetést s beszédést. Komáromy József indítványt tett hogy ez évben próbálja meg a róm. kath. iskolások a kezelést, mely ha jóvá válik, tovább is kezelheti, ha pedig nem vezetne sikerre, jövőre aztán majd a község vehetné át a kezelést.

Ezen indítványhoz a gyűlés hozzá járult.

Máthé főjegyző előterjesztést tett a róm. kath. lelkészt illető 150 véka búzának őrlésre való befuvarozása megváltásául 5 korona és 12 öl tűzifának Szolnokról való befuvarozása megváltásául (mely szolgálmányok a régi canonica visitációban benn foglaltatnak) 55 korona s így összesen 60 koronában leendő megváltása iránt, mely elfogadtatott.

Obláth Zsigmond interpellált a katonai gyakorló tere nézve, aggodalmát fejezi ki a fölött, hogy a gyakorló tér még most sincs a katonaság rendelkezésére bocsátva, a mi elégedetlenségre s így a katonaság elvitelére szolgálhat okul. Aggodalmát fokozza, hogy egy czeglédi képviselői tag határozottan kijelentette, hogy felvannak hiva egy olyan laktanya építésére, mely három század elhelyezésére szolgálna, akkor pedig az abonyi és alberti századok lennének oda helyezve.

Komáromy József gyűlési tag nyugtatta meg azután Obláthot s vele együtt több aggodalmaskodót, hogy katonaságunkat ne féltsük, azt nem vizsgál el; ami a gyakorló teret illeti, a város majd pótolja a hiányt. (Igen ám, de ha nem teszünk semmit, oda fönt nem tudnak semmit.)

Ugyancsak Obláth interpellált a fogyasztási adó kezelő betegsége miatti hiányos kezelésre nézve, mire a bíró kijelentette, hogy nem látja szükségét helyettes alkalmazásának.

Végül Hay Károly tett indítványt az uradalom által a piacz és vásár helypénzszedési jog megváltására tett ajánlatának mielőbbi tárgyalására, a melyre nézve az elnök kilátásba helyezte a gondoskodást.

Ezzel a gyűlés véget ért.

MI UJSAG?

— **Hymen.** Bottlik József mező-csáthi járási főszolgabíró tegnap mult egy hete tartotta esküvőjét Bognár Aranka urhölgygel Abonyi Gyula színművész sógornőjével Budapesten.

— **Kérelem.** Abony városának culturtiploma épül, hol szegénynek és gazdagnak gyermeke egyaránt részesülend a tudomány kincseiből. Mindnyájunknak kincses-háza lesz a polgári iskola, mindnyájunk kötelessége tehát annak betetőzéséhez egy-egy homokszemmel járulni. Abony város lelkes közönségéhez szólok, kik a szép, jó és nemesért lelkesedni tudnak, a kik megértik azon hazafias és culturális czél nagyságát, mikor azt akarjuk, hogy a polg. iskola tényleg azzá váljon, a mivé lennie kell: a vallás, a hazafiasság, emberi erények s a tudomány szülőanyjává. E szent czél elérésére hívom fel Abony város hazafias közönségét, a mikor arra kérem ugy a köröket, mint egyeseket, sziveskedjenek ifjusági könyvtárunk alapjának megszerzésére könyvekkel, régiségekkel, régi pénzekkel hozzájárulni, így azon kincs, mely most elszórva, haszontalanul, kamat nélkül hever, összegyűjtve gyermekeink lelkében bőven fog kamatozni. Ebbeli adományokat kérem az Igazgatósághoz beküldeni. Egyben felhívom azon családokat, kik vidéki gyermekek ellátására vállalkoznának, ajánlataikat szó vagy írásban nyujtsák be az intézet igazgatójánál. Dudás József igazgató.

— **Közgyűlés.** Városunk képviselő testülete jövő hó 2-án délelőtt 10 órakor az anyakönyvi hivatal nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, járási főszolgabíró elnökléte alatt, melynek egyedüli tárgya a jegyzői ügyosztályban lemondás folytán üresedésbe jött egyik segédjegyzői állásnak választás utján való betöltése.

— **Méhészeti egyesület.** Helybeli méhészeink nagy számmal jelentek meg a ma egyhete tartott értekezleten, melyet Bogyó Sándor nyitott meg meleg szavakkal hangoztatva az egyesülés szükségességét s azzal járó üdvös eredményeket. Temesközy Gerzson szerkesztő köszönetet mondott az eszme megpendítéseért s az értekezlet összehívásáért, módozatokat ajánlott a kivitelre nézve, indítványba hozta egy ideiglenes elnök és jegyző választását és egy alapszabály kidolgoztatását. Várady János, Király Ferenc és Király János hozzászólásuk után kimondotta az értekezlet, hogy egy méhészeti egyesület alakítását

szükségesnek találja, ideiglenes elnökül Bogyó Sándort, jegyzőül Király Ferenczet megválasztotta s így őket, mint Várady Jánost, mint bizottságot fölkérte egy alapszabály tervezet kidolgozására. Király János ajánlatára ideiglenes helyiségül a rkath. egyeslet lett elfogadva, hol egy tábla lesz kifüggesztve a tagok szükségleteinek nyilvántartására s egymással való közlésére.

— **Táncmulatság.** Ma egyhete tartott meg a kereskedő ifjak által rendezett nyári mulatság, mely az egész nap tartó — és a rendezőséget folytonosan ijesztő borús idő dacára igen kitünően sikerült. A rendezőség kifejtett buzgalmának meg is lett a jutalma, mert oly szép társaságot együtt és oly nyári mulatságot, hol annyi vidéki és helybeli szép lány és úri ember vett volna részt — már rég nem láttunk Abonyba. De nem csak szép erkölcsi sikert — hanem szép anyagi sikert és elért a rendezőség, amelyben a bevétel 221 korona 40 fillérből, a kiadások 126 kor, 28 fillér levonása után az egyeslet könyvtárának 95 kor, 12 fillért jutott. A rendezőség ez uton fejezi ki köszönetét, az élükön levő tisztelt Uraknak — fáradságukért, valamint a tisztelt felülfizetőknek, kik az anyagi sikert előmozdították, Jelen voltak asszonyok: Baich Gyuláné, Bamberger Lajosné Tószeg, Biro Edéné Budapest, Brück Adolfné, Fleischer Miksáné Bécs, Goldschmied Lipótné, Gelez Mátyásné, Havas Gyuláné, Havas Ignáczné, Havas Józsefné, Dr. Halmai Adolfné, Klein Illésné, Löffler Miksáné, Normann Dávidné, Pick Sámuelné, Róth Dávidné, Richter Jakabné, Róth Józsefné, Rosenzweig Jakabné, Reinkraut Leonné Bécs, Stern Paula, Ungár Adolfné, Uhrmann Bernátné. Lányok: Berger Lujza Budapest, Brück Berta D. Szt. Benedek, Fülöp Bella Budapest, Gelez Terézia, Havas Erzsé, Havas Margit, Halmai Erzsé, Klinger Emilia Budapest, Lang Milka, Pick Irma, Richter Etta Bpest, Richter Jusztí, Róth Mariska Bpest, Stern Ilon, Stern Aranka, Stern Rezsina, Rosenzweig Jolán, Ungár Szidónia, Ungár Berta, Uhrmann Rózsi, Vida Fanny, Vajda Rózsika Bpest. Felülfizettek: Bamberger Lajos Tószeg 5 kor., Hoji Nándor, Kassa Gyula, Löwenstein Simon, Véli Miksa 3—3 kor. Dr. Blumgrund Nattali, Havas Ignácz, Havas József, Havas Sámuel, Kövér Endre, Löffler Miksa, Dr. Révész Géza, Szöllösi Gusztáv, Schvarcz Lipót, Uhrmann Bernát 2—2 kor., Goldschmied Lipót, Gelez Mátyás, Kulcsár Mór, Pick Sámuelné, Polgár József, Révész Dezső, Rosenzweig Jakab 1—1 kor., Pfeifer Lipót 40 fillér.

— **Ékszer — bitagságban.** A helybeli csendőrőrsparancsnok egy vékony arany nyakláncot kobozott el egy asszonytól, ki ezt — állítólag — találta. Ha találta, akkor el kellett vesznie s ha elveszett, akkor valakinek hiányzik a lánc. Igazolt tulajdonosa jelentkezzen a csendőrségnél.

— **A honvéd fegyvergyakorlatait megrövidítették.** Báró Fejérvary Géza honvédelmi miniszter a „Pesti Napló“ jelentése szerint üdvös rendeletet adott ki a minap, Elrendelte hogy a honvédség ezredei augusztusi fegyvergyakorlata 35 nap helyett csak 21 napig tartson. Erre a rendeletre a nagy hőségen kívül főleg az birta a honvédelmi minisztert, hogy 35 nap alatt a bevonult iparossegédek és mezőgazdasági munkások nagyrészt elveszítik állásukat, ellenben három héttig a muukaadók fentartják a helyüket.

— **A kasszarabló cigányok.** Báró Harkányi Frigyes harkányi uradalmából kőborcigányok elraboltak egy pénzt tart kasszát. A csendőrség egy 28 tagu cigánykaravánt fogott el, akik a kasszarablás tettesei. Öt főkolompos lóháton elvágatott; a csendőrök utánuk löttek, de nem találtak. A kasszát a Tiszában feltörve megtalálták: teljesen üres volt. Így tehát az öt elvágatott cigány a rablott pénzt valószínűleg magával vitte. A csendőrség nyomozza őket.

— **Az eltűnt ezres.** A budapesti rendőrség vizsgálatot folytat a Magyar Földhitelintézet ezresének eltűnése ügyében. Turóczy Antal abonyi születésű bankszolga van gyanúsítva a lopással, aki azonban még mindig tagadja azt s azzal védekezik, hogy a Földhitelintézetnel az utóbbi időben gyakoriak az apróbb-nagyobb tolvajlások. A rendőrség Turóczyt ugyan tovább is fogva tartja, de a nyomozást most más irányban is megindította.

— **Prostitutióról.** Néhány koresmáros jónak látja hölgyekkel kiszolgáltatni vendégeiket a közerkölcsiség és a közegészség rovására. Ezekről akarja most a csendőrség az ily helyeket megtisztítani, a mi igen helyes intézkedés, s a miért a csendőrőrsvezetőt csak elismerés illetheti.

— **Verekedés.** Mészáros István iparos és Cseri István gépmunkás, lakótársak, valami miatt össze különböztek s Cseri jól helyben hagyta Mészáros, a ki a hatóságnál keresett elégtételt.

— **Polgári fiúiskola Szolnokon.** A napokban Szolnoki iparosok, kereskedők s a vasuti alkalmazottak képviselőiből alakult küldöttség tisztelt Szolnok vármegye kir. tanfelügyelőjénél, a czéltől, hogy őt a polg. fiúiskola létesítésére főjkerje. Pekelniczky Adolf volt a küldöttség szónoka kinek szavaira — hosszasan válaszolván a kir tanfelügyelő — kijelentette, hogy ezen igazán nagy hiányt pótló iskolának a megteremtése egyedül a szolnoki érdekelt és érdeklődő szülők támogatásától függ. (Jó lesz egy kicsit ügyeskedni a mi polgári iskolánkkal.)

— **Női kereskedelmi tanfolyam Szolnokon.** A szolnoki kereskedelmi társulat a polgári leány iskola IV. osztályt végzett leányok részére kereskedelmi tanfolyamot akar létesíteni s azt f. évi szeptember 1-én megnyitni. A tanfolyam engedélyezéséért és annak nyilvános joggal való felruházásáért a társulat már folyamodott a miniszteriumhoz, s azt meg is kapta, úgy, hogy a tanfolyamot végzett növendékek államérvényes bizonyítványokat kapnak. Hogy azonban e női kereskedelmi tanfolyam megnyitható és fentartható legyen, legalább is 25 olyan növendék részvételnek biztosítása szükséges, kik a 80 hónapig tartó tanfolyam tartamára 10 korona tandíj fizetésére kötelezik makukat is akik ebbeli készségüket előzetesen Szontágh Jenőnél a kereskedelmi társulat titkárnál f. hó végéig bejelentik.

— **Egy buzamagból huszonhat kalász.** Mezőgazdasági szempontból csodaszám-ba menő eredményt ért el Kvatsák Nándor, szerbeleméri jegyző egy elültetett buzaszemmel. Ebből a magból tudniillik huszonhat kalász nőtt ki holott a legerősebb szem is legfeljebb 3-4 kalászt szokott hozni. Föltéve, hogy egy kalászban csak ötven buzaszem is volna ez az egy mag 1300-at termelt amiről Magyarországon még soha sem hallottak. Márton Andor, a gazdasági egyesület titkára a minap fölkereste a szerbeleméri jegyzőt és azt a tanácsot adta neki, hogy a csodás buzaszemből eredő magokat külön földterületbe ültesse, hogy a buza termékenységét ki lehessen próbálni. Kvatsák Nándor meg is fogadta.

NYILT-TÉR*)

Első abonyi cémentlapok készítése, csak nem fél árban, mint bárhol
Oroszi János
vállalkozónál.

*)E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a SZERK.

Eladás.

Az abonyi izraelita hitközség eladja fiúiskola telkét a rajta lévő épületekkel együtt. A telek 362 □-öl, utcai frontja van a Klapka és Korona utcákra, 3 jó karban lévő épülettel. A telek parcellánként is eladó. Bővebb értesítést ad:

Abony, 1902. Julius 16.

Goldschmid Lipót
izr. hitközségi elnök.

A híres főtörzsorvos és törvényhatósági orvos Dr. SCHMIDT G.-féle

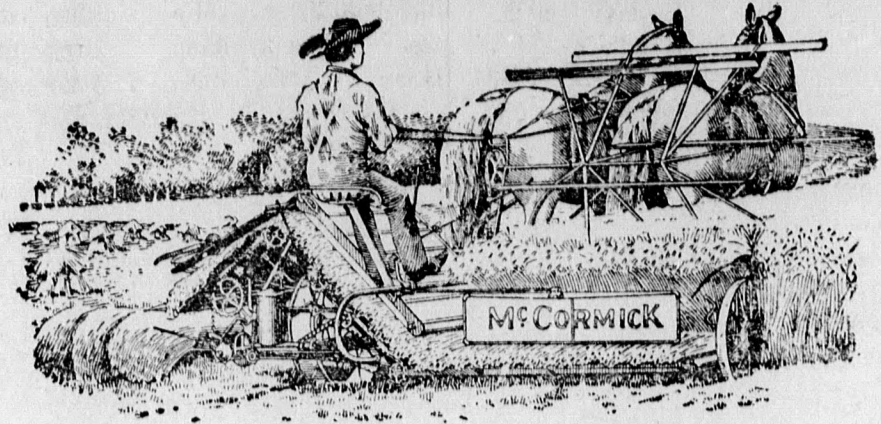
FÜL-OLAJ

gyorsan és alaposan eltávolítja az időleges süketiséget, fülfájást, fülzugást és nehéz hallást, még idült esetekben is; egyedül kapható 3-50 márkáért palackonként, használati utasítással a városi gyógyszerárban Budapesten, a városháztéren.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PÁRIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörükészülék

„Daisy“ marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköti fonál

gyártmánya.

17-18

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olesó tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillman
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

Budapest,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.

HIRDETMÉNY.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy intézetünk ezentul földbirtokokra jelzalogos bekebelezés mellett tőkét és kamatot magában foglaló törlesztéses kölcsönöket is engedélyez — Ezen kölcsönök

4 és 4 1/2 százalékos kamat

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza.
A 4 százalékos kamatuakra | A 4 1/2 százalékos kamatuakra

nézve :				nézve :					
100 kor.	után	25 év alatt	7 kor.	35 fill.	100 kor.	után	25 év alatt	7 kor.	65 fill.
" "	" "	30 " "	6 " "	55 " "	" "	" "	30 " "	6 " "	90 " "
" "	" "	35 " "	6 " "	30 " "	" "	" "	35 " "	6 " "	60 " "
" "	" "	40 " "	5 " "	95 " "	" "	" "	40 " "	6 " "	20 " "
" "	" "	45 " "	5 " "	60 " "	" "	" "	45 " "	6 " "	— " "
" "	" "	50 " "	5 " "	45 " "	" "	" "	50 " "	5 " "	80 " "

Ezen összegekben úgy a tőketörlesztés mint a kamat bennfoglaltatik és semmiféle kezelési költség nem számittatik. Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál

10-10

A CZEGLÉDI IPAR és KERESKEDELMI BANK

Czegeleden, Városház épület.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest
Václai-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlataink:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgép, lóhere-cseplőgép, tisztító-rosták, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsokavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acérlékék.

2- és 3-vevű aték és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint vagy innen megkaphatók.

Lincoln törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára